

Bijlage 1. Verslag uitvoering Museumbeleid 2021-2024

Datum	11-02-2025
Van	Samantha Hassink-Burbidge
Aan	Provinciale Staten
Telefoonnummer	+31634180229
Team	CER

Dit is een bijlage bij de Statenbrief 'Evaluatie 'Beter in Verbinding. Museumbeleid provincie Utrecht 2021-2025'

Op 2 juni 2021 stelde Provinciale Staten het beleidskader 'Beter in verbinding. Museumbeleid provincie Utrecht 2021-2025' vast. Na vaststelling is gestart met de uitvoering van het beleidskader. Over de uitvoering in de jaren 2021-2024, leest u verder in dit verslag.

Wat wil de provincie bereiken met het streek- en kasteelmuseumbeleid?

Het streek- en kasteelmuseumbeleid werkt toe naar drie hoofddoelen.

1. Sterke en toekomstbestendige musea;
2. Inclusieve en toegankelijke musea, het museum waar iedereen zich thuis kan voelen;
3. Zichtbaar én completer Verhaal van Utrecht, de geschiedenis van onze provincie.

1. *Sterke en toekomstbestendige streek- en kasteelmusea*

Uit het beleidskader over de rol van de provincie: *"We gaan projecten aanjagen, stimuleren en financieren, die gericht zijn op vernieuwing van de exposities, collectie en programmering. We willen dit duurzaam doen, vanuit de behoeften van de musea. Daarom gaan we naast de inzet op vernieuwing, met de musea een stevig netwerk opbouwen en consolideren. We ondersteunen de musea bij samenwerkingsprojecten waarbij grote musea betrokken zijn. We zorgen ervoor dat de musea hun kennis kunnen vergroten door vraaggericht cursussen aan te bieden en zetten desgewenst het Erfgoed Expert Team in bij gezamenlijke vraagstukken. We bieden de musea ondersteuning voor gezamenlijk marketing."*

Om de doelen van het museumbeleid te realiseren is een sterk netwerk van groot belang. Uit de QuickScan bleek dat musea behoefte hadden aan een netwerk, aan samenwerken en kennisdelen, maar daar niet aan toe kwam. Dit netwerk was verwaarloosd en uiteengevallen, Men kende elkaar niet, er werden geen ervaringen en vragen uitgewisseld. De eerste actie na de vaststelling van het beleidskader was daarom ook het opstarten van het netwerk van streek- en kasteelmusea. Dit netwerk moest zo laagdrempelig mogelijk worden. Daarvoor werd een lijst op van zo'n 40 musea opgesteld, die aan de gemeenten werd voorgelegd, met de vraag of zij nog musea misten. Het netwerk is inmiddels gegroeid naar 45 musea. De musea hebben gemeen dat zij een vaste expositie hebben over de geschiedenis van de omgeving, verder verschillen zij wel in grootte en professionaliteit, of zij wel of niet collectie hebben. Een aantal van de musea richt zich naast het erfgoed ook op beeldende kunst.

Opbouwen en onderhouden van het netwerk

De opgave van de opbouw en instandhouding van het netwerk vroeg en vraagt om echte aandacht. In het beleidskader is opgenomen dat de provincie in de periode 2022-2025 een kwartiermaker aanstelt die de musea ondersteunt in het opbouwen van het netwerk. De kwartiermaker is het eerste jaar voortvarend aan de slag gegaan met een uitvoeringsplan en is daarbij vraaggericht te werk gegaan. De kwartiermaker was een echte spin in het web van streek- en kasteelmusea, onderwijsorganisaties, marketingorganisaties, Landschap Erfgoed Utrecht en UtrechtAltijd. De kwartiermaker haalde hulpvragen op, koppelde musea met dezelfde uitdagingen aan elkaar zorgde voor kennisvergroting door niet alleen de lacunes te ontdekken, maar ook daar gepaste workshops e/o kennissessies voor te organiseren.

Helaas heeft de kwartiermaker eind 2022 vrij plotseling haar werk moeten neerleggen. Haar afwezigheid wordt nu opgevangen door de beleidsmedewerker, bijgestaan door een producent voor de organisatie van de netwerkbijeenkomsten. In 2024 is een trainee met museale achtergrond in het gat van de kwartiermaker gesprongen. Zij heeft in 2024 tweemaal de netwerkbijeenkomst georganiseerd, in afstemming met LEU en de musea en is inmiddels, samen met de beleidsmedewerker, aanspreekpunt voor de musea binnen de provincie.

De netwerkbijeenkomsten zijn een heel goed middel om de musea met elkaar in gesprek te laten gaan, informeel te netwerken én kennis te vergroten over bepaalde onderwerpen, die nodig zijn om de beleidsdoelen te bereiken. Elke netwerkbijeenkomst wordt in een ander museum georganiseerd, samen met het museum wordt het programma ontwikkeld. De museumconsulent van Landschap Erfgoed Utrecht denkt vaak mee met het programma, maar heeft niet altijd een actieve rol binnen het programma. De bijeenkomsten zijn altijd goed bezocht, naderhand krijgen alle contactpersonen informatie over de inhoud van de bijeenkomst nagestuurd. Hieronder een overzicht van de georganiseerde netwerkbijeenkomsten en hun thema's.

Wanneer	Waar	Wat	Met wie
Najaar '21	Slot Zuilen	Presentatie beleidsprogramma en hernieuwde kennismaking	Slot Zuilen
Voorjaar '22	Online	Gezamenlijke marketing en communicatie	Visit Utrecht Region
Voorjaar '22	Museum Zuilen	Meerstemmigheid in je museum	Stadsmuseum Woerden, Museum Zuilen en Landhuis Oud Amelisweerd, Catharijne Convent
Najaar '22	Stadsmuseum Rhenen	Samenwerken op het gebied van zichtbaarheid van de collecties, toegankelijkheid en de geschiedenis van het slavernijverleden	LEU, UtrechtAltijd, Tales of Culture, Stadsmuseum Rhenen
Voorjaar '23	Museum IJsselstein	Educatie in het museum	Educatiespecialisten LEU en museum IJsselstein
Najaar '23	Stadsmuseum Woerden	Immaterieel erfgoed in het museum	Elise Meier, specialist Immaterieel Erfgoed, Stadsmuseum Woerden en Woerdense immaterieel erfgoedbeoefenaars
Voorjaar '24	Het Utrechts Archief	Samen vertellen we het Verhaal van Utrecht	Projectleiders 650 jaar Stichtse Landbrief, Projectleider Draden van Ons Nederlandse Slavernijverleden, LEU en Het Utrechts Archief
Najaar '24	Volksbuurtmuseum	De maatschappelijke waarde van het erfgoed en het streekmuseum	Stichting Utrecht Museumdag, Stichting Caligari, Volksbuurtmuseum en LEU

Gezamenlijke marketing en communicatiecampagne

Uit de Quicksan kwam ook duidelijk naar voren gekomen dat de musea behoefte hebben aan ondersteuning op het gebied van marketing en communicatie. Bijvoorbeeld meedenk- en doekracht voor website en sociale media en vergroting van online zichtbaarheid. De musea gaven hierbij ook aan dat ze graag naar elkaar zouden willen door kunnen verwijzen, dat zij ook graag een gezamenlijke marketingcampagne willen voeren.

Tijdens een online netwerkbijeenkomst in februari 2022 is hier samen aan gewerkt. De bijeenkomst stond geheel in het teken van het nog te ontwikkelen en uit te voeren gezamenlijke marketing en communicatiecampagne voor de streek- en kasteelmusea. Visit Utrecht Region was partner in deze bijeenkomst en de musea werden gestimuleerd hun marketeer of communicatievrijwilliger mee te nemen. De musea gingen in break-out rooms aan de slag met de workshop 'doelgroepenbeleid met leefstijlen'. Tijdens deze workshop vergrootten zij niet alleen hun kennis en expertise, maar werden zij ook betrokken bij de inhoud van de campagne, doordat zij direct input konden leveren vanuit hun eigen museum.

Na deze netwerkbijeenkomst is door de provincie een opdracht opgesteld om een online en offline marketingcampagne uit te voeren om zo de streekmusea zichtbaar te maken, in verbinding met hun omgeving. Door een opdracht als provincie te geven was er geen sprake van versnipperd marketingbudget bij de musea. De online [landingspagina](#) bevat informatie die door de musea zelf is aangeleverd. De onlinecampagne loopt via de kanalen van Visit Utrecht Region en de plaatselijke destiniemarketingorganisaties. Bij elk item op de landingspagina kan de bezoeker doorklikken naar de website van het streek- of kasteelmuseum zelf. Naast de onlinecampagne is er ook een offlinecampagne gestart, waarvoor flyers en een plattegrond zijn gedrukt en verspreid onder de musea. Deze flyer is inmiddels al een keer vernieuwd.

Artikelen en advertenties in plaatselijke en regionale media zijn onderdeel van de campagne. Dit alles zorgt voor veel zichtbaarheid. De opdracht is in 2023 tot en met 2025 verlengd, waarbij we ook de vraag van de musea om meer op het recreatieve element aan te sluiten hebben meegenomen en hebben gevraagd om een toolkit voor de musea om aan te kunnen haken aan de campagne, met eigen socials en nieuwsbrieven. Naast recreatieve fiets- en wandelroutes worden ook telkens nieuwe filmpjes gemaakt voor online en sociale media. Een radiospot op Radio M Utrecht was eind 2023, begin 2024 onderdeel van de campagne, om de musea zo goed mogelijk onder de aandacht te houden ook tijdens de vakanties. In 2024 is

De bezoekerscijfers worden momenteel door [Utrecht Barometer](#) bij de musea opgehaald, die kunnen namelijk ook worden meegenomen in deze databank voor de provincie Utrecht. Met de bezoekerscijfers van de afgelopen 4 jaar kunnen we aangeven of er substantiële stijging van bezoekersaantallen wordt gemeten, één van de indicatoren van het museumbeleid. Deze indicator vraagt dat de bezoekersaantallen van de musea na 2025 met 15% zijn gestegen ten opzichte van 2020. In een uitvraag in 2023 was op basis van de aangeleverde bezoekerscijfers tussen 2022-2023 alvast een gemiddelde groei van 17% te zien. Uiteindelijk zal pas na 2025 de procentuele stijging echt kunnen worden vastgesteld. Overigens kan op dit moment niet worden herleid waar de stijging van bezoekersaantallen vandaan komt aangezien er geen publieksonderzoek bij de musea is uitgezet hiervoor.

Subsidieregeling versterking streek- en kasteelmusea

Met de beleidsnota is een nieuwe subsidieregeling speciaal voor de streekmusea in het leven geroepen. Deze subsidie is gericht op vernieuwing van de vaste exposities van de musea en op het stimuleren van onderzoek, ontwikkeling en realisatie van vernieuwende tentoonstellingen en projecten die een verbetering betekenen op het gebied van inclusie, toegankelijkheid en zichtbaarheid van de collectie.

De subsidieregeling openstellen was een hele klus. Door vertraging van de openstelling van de regeling is na overleg met de afdeling subsidies, de eerste aanvraag voor vernieuwing van de vaste expositie van een streekmuseum onder de ASV aangevraagd. De subsidieregeling voor de streekmusea is uiteindelijk in april 2022 opengesteld. Doordat de regeling al was gecommuniceerd werden er al snel aanvragen ingediend. De jaren daarna zijn er telkens opnieuw aanvragen voorbereid en ingediend.

Hierbij het overzicht van verstrekte subsidies tot nu (eind 2024) toe:

Jaar	Museum	Project	Status
2021	Stadsmuseum Woerden	Vernieuwing vaste expositie	Verleend (onder ASV)
2022	Volksbuurtmuseum Utrecht	Vernieuwing vaste expositie 2022	Verleend
2022	Glasmuseum Leerdam	Vernieuwing vaste expositie 2023	Verleend
2022	Museum Veenendaal	Vernieuwing onderdeel vaste expositie	Verleend
2022	Stedelijk Museum Vianen	Project verbetering zichtbaarheid collectie	Verleend
2023	Slot Zuylen	Project verbetering meerstemmigheid	Verleend
2023	Paleis Lofen	Inrichting expositieruimte Vismarkt	Verleend
2023	Museum Dorestad	Project verbetering zichtbaarheid collectie	Verleend
2023	Museum Huis Doorn	Project 'Serious Game Kasteelmusea'	Verleend
2024	Museum Sovjet Ereveld	Inrichting nieuwe museale opstelling	Verleend
2024	Museum IJsselstein	Vernieuwing vaste expositie	Verleend
2024	Museum Huis Doorn	Nieuwe inrichting van het Dienstengebouw	Verleend
2024	Museum Dorestad	Extra bijdrage aan inrichting nieuwe museum in het oude Raadhuis	Verleend

De musea worden gestimuleerd na te denken over vernieuwing, maar het is van belang dit zo goed mogelijk te plannen, zodat het plafond niet wordt overschreden. In 2024 is een plafondwijziging doorgevoerd, omdat er meer aanvragen waren ingediend dan voorzien. Overigens konden de streek- en kasteelmusea tot eind 2024 ook aanvragen blijven doen onder de regeling 'publieksbereik voor het Utrechts erfgoed', wat ze ook regelmatig hebben gedaan.

Meerjarige exploitatiesubsidies Kasteelmusea

De provincie verstrekt al geruime tijd meerjarige exploitatiesubsidies aan Kasteel Amerongen, Slot Zuylen en de Stichting Samenwerkende Kastelen (SSK). Tijdens het opstellen van het museumbeleid waren de plannen rondom het Landhuis Oud Amelisweerd (LOA) nog niet duidelijk. In het beleidskader is wel opgenomen dat de provincie Utrecht de wens heeft dat als LOA weer een museale functie zou krijgen, het ook weer zou aansluiten bij de SSK, als vijfde lid. Al vrij snel na de vaststelling van het museumbeleid bleek LOA weer een museale functie te krijgen. LOA is aspirant lid geworden van SSK, maar vanwege de afwijkende businesscase van LOA, bleek het voor alle aangesloten partijen niet genoeg op te leveren om een definitief lidmaatschap af te spreken.

LOA heeft op verzoek van de provincie een subsidieaanvraag gedaan voor exploitatiekosten, deze is in 2022, 2023 en 2024 verleend. De Maatschappij tot Stadsherstel zorgt voor het algehele onderhoud van het Landhuis en een deel van het salaris van de directeur. Doordat de provincie Utrecht een bijdrage levert aan de exploitatiekosten, kan het landhuis een groot deel van het jaar weer open zijn voor publiek. We hebben LOA gevraagd een meerjarige exploitatie-aanvraag te doen voor de jaren 2025-2028, deze is nog in procedure.

De afgelopen jaren is geprobeerd af te stemmen met gemeente Utrecht en de gemeente Bunnik om afspraken te maken over gezamenlijke steun op de lange termijn, maar dit bleek lastiger dan gedacht. Dat ligt vooral aan het feit dat LOA niet binnen één beleidsterrein valt. Komende jaren zullen we als provincie het gesprek blijven proberen te voeren.

Inzetten Erfgoed Expert Team om mee te denken op gezamenlijke vraagstukken

Voor het Erfgoed Expert Team (EET) is ook een rol weggelegd in het beleidskader. Zij kunnen worden ingezet bij overkoepelende vraagstukken. Vraagstukken die bij meerdere musea spelen kunnen in een gezamenlijke casus worden uitgediept en van advies worden voorzien. Gezamenlijke casussen zijn nog niet aan EET gevraagd. Het EET bleek op individuele casussen echter wél heel goed inzetbaar en bracht veel kennis en expertise mee naar de musea.

Hieronder het overzicht van EET adviestrajecten voor de streek- en kasteelmusea:

Start	Museum	Adviestraject	Status
2021	Glasmuseum Leerdam	De vraag van het Glasmuseum was een aantal scenario's te ontwikkelen die gaan over hoe het Glasmuseum haar bestaan kan bestendigen, de beleving voor de bezoeker kan verbeteren, te verduurzamen en haar financiële positie te verbeteren. Aan de hand van drie van tevoren opgestelde scenario's is samen met het EET deze vraag uitgediept.	Afgerond. Deze casus is door de oude directeur gestart, op dit moment niet duidelijk wat het museum doet met het advies.
2022	Museum Warsenhoek	1. Positionering, marketing en communicatie en externe relaties (mogelijke subsidiënten, fondsen, sponsors) 2. Organisatie/ financiën 3. Museale inrichting en vernieuwing 4. Mogelijkheden pand/ onmogelijkheden	Afgerond, museum werkt nu aan benchmark en overeenstemming binnen museum over de nieuwe koers
2023	Museumwerf Vreeswijk	Het vaststellen van de missie, visie en positionering van Museumwerf Vreeswijk. De kernbelofte op basis waarvan doelgroepen Museumwerf Vreeswijk gaan prefereren boven andere aanbieders.	Afgerond, het museum werkt op basis van herijkte missie en visie aan vernieuwing
2023	DOMunder	Hoe kan de stichting de exploitatie van de bestaande attracties DOMunder en Paleis Lofen de komende jaren versterken? Hoe kom je zonder subsidie verder? Welke scenario's zijn daarbij mogelijk?	Afgerond
2023	Landhuis Oud Amelisweerd	Hoe kan LOA het buitengebied beter inzetten en verbinden met het landhuis om zo de beleefbaarheid en de verhalen die daarover kunnen worden verteld te vergroten?	Afgerond

Verbinding leggen met het onderwijs

Tijdens de behandeling van het beleidskader in de Staten, heeft de gedeputeerde toegezegd om de kwartiermaker ook vooral de opdracht mee te geven om de verbinding met het onderwijs te leggen. Dat heeft tot nu toe geresulteerd in een aantal producten, gesprekken en plannen. Zo voerde de kwartiermaker gesprekken over toekomstige samenwerking tussen de Marnix Academie (docentenopleiding), de Reinwardt Academie (museumopleiding) en de Universiteit Utrecht op gebied van erfgoededucatie. Studenten zouden bijvoorbeeld een programma rondom erfgoededucatie aangeboden kunnen krijgen en hierbij opdrachten kunnen doen bij en voor de streekmusea. Deze lessen kunnen gegeven en voorbereid worden door de educatiespecialisten van het LEU. De gesprekken hierover hebben nog geen directe resultaten opgeleverd, maar het contact wordt inmiddels onderhouden door LEU zelf.

Met de educatiespecialisten van het LEU is ook een drukbezochte netwerkbijeenkomst georganiseerd met het thema 'Educatie'. Een heel leerzame dag, waarbij niet alleen nieuwe educatiemiddelen en -methoden werden getoond en uitgetoetst, maar waar ook informatie werd gedeeld over fondsen speciaal gericht op projecten educatieprojecten.

Verder heeft de kwartiermaker een stage van [Reinwardt- studenten](#) en samen met de beleidsmedewerker provincie een afstudeeronderzoek van een student aan de HKU begeleid. Studenten van de Reinwardt-academie kwamen in een zogenoemde take-over met bijzonder nuttige aanbevelingen hoe UtrechtAltijd Instagram nog beter kan inzetten om collectiestukken van streekmusea aan een nieuw publiek te presenteren. De redactie van UtrechtAltijd heeft de aanbevelingen van de studenten ter harte genomen. En met direct resultaat. Het bereik op Instagram steeg met meer dan 1.000 procent.

De onderzoeksvraag van het afstudeerproject was: hoe kun je jongeren in aanraking laten komen met je collectie buiten de muren van je museum? Het onderzoek heeft verschillende opties, zoals o.a. het gebruik van QR-codes en muurschilderingen om collecties zichtbaar te maken onderzocht. Uit het onderzoek vielen voor de musea toch best wat do's en don'ts te destilleren. De resultaten van het onderzoek zijn uiteraard met de musea gedeeld.

2. Inclusieve en toegankelijke musea

Uit het beleidskader over de rol van de provincie: *"We ondersteunen de musea in het verzamelen van nieuw erfgoed, met speciale aandacht voor immaterieel erfgoed, zodat er verhalen uit meerdere perspectieven kunnen worden verteld. We ontwikkelen samen met onze partners erfgoedwijze programma's. We dragen financieel bij aan projecten die de toegankelijkheid voor bezoekers met een beperking verbeteren, waarbij advies van de doelgroep is ingewonnen. We denken hierbij aan het aanpassen van de fysieke ruimte, het aanbieden van speciale rondleidingen of de ontwikkeling van producten bij de tentoonstellingen."*

De provincie Utrecht wil een inclusieve cultuur en erfgoedsector, toegankelijk en bereikbaar voor iedereen. Er is op het gebied van diversiteit, meerstemmigheid en toegankelijkheid nog een wereld te winnen bij de streekmusea. Voor het bereiken van dit tweede beleidsdoel, inclusieve en toegankelijke musea, is de eerste periode vooral ingezet op het creëren van bewustzijn, kennisvergroting, het starten van het gesprek en het delen van goede voorbeelden.

Subsidieregeling en opdrachten

Een extra stimulans voor de musea is natuurlijk ook de beschikbare subsidieregeling, waarbij projecten op het gebied van verbetering van meerstemmigheid en toegankelijkheid worden ondersteund. In de regeling voor vernieuwing van de vaste expositie is het een voorwaarde. In het Hier is tot nu toe twee keer op aangevraagd (door Slot Zuylen en Museum Vredegoed). Soms is het werken via een opdracht doelmatiger en sneller. Zo is Stadsmuseum Woerden aan de slag gegaan met een onderzoek naar de Molukse erfgoedgemeenschap in Woerden. Een onderdeel van de opdracht was om de opgedane kennis te delen in het netwerk. Daarvoor heeft Stadsmuseum Woerden een reader gemaakt met alle tips en valkuilen en handige handvatten voor het starten van onderzoek met erfgoedgemeenschappen die nog geen stem binnen jouw museum hebben. Deze reader heeft de directeur van het Stadsmuseum, samen met de onderzoeksresultaten toelicht tijdens een netwerkbijeenkomst in 2022.

Adviseur slavernijgeschiedenis in de musea

In 2023, in het Herdenkingsjaar Slavernijverleden heeft Franky Bundel, museum educator en beeldend kunstenaar, opdracht gekregen om in gesprek te gaan met de musea en gevraagd en ongevraagd advies te geven over de aanwezigheid van slavernijgeschiedenis in de collecties van de musea. De musea hebben Franky Bundel vaak zelf benaderd met een hulpvraag, bijvoorbeeld om mee te denken over welke verhalen het museum kan vertellen in relatie tot het slavernijverleden. Soms werd er vooraf aan een bezoek gemeld dat 'het museum geen collectie hierover had'. Aan het einde van het gesprek was dan toch vaak iets veranderd, vooral het besef dat je soms dingen niet ziet, ook al is het er wel. En dat het soms nodig is dat met een nieuwe blik naar je collectie wordt gekeken.

Inclusie en toegankelijkheid als thema tijdens Netwerkbijeenkomsten

De netwerkbijeenkomsten zijn een goed moment om inclusie en toegankelijkheid op het programma te zetten. In het voorjaar van 2022 is een hele netwerkbijeenkomst hieraan geweid, maar eigenlijk had elke netwerkbijeenkomst wel een programmaonderdeel waarbij inclusie en toegankelijkheid het thema was. Tijdens de netwerkbijeenkomst over samenwerken bijvoorbeeld, gingen de musea in groepjes uiteen om te spreken over onder andere het ontwikkelen van een gedeeld aanbod voor bezoekers met een beperking. Tijdens de bijeenkomst in 2023 met het thema educatie, ging het ook over hoe je zo inclusief mogelijk een rondleiding geeft en waar je rekening mee moet houden als je nieuw educatief materiaal ontwikkelt. Zo wordt inclusie en toegankelijkheid telkens geagendeerd op de netwerkbijeenkomsten.

Rol partnerinstelling LEU op het gebied van inclusie en toegankelijkheid

Op dit gebied heeft LEU vooral geïnvesteerd in het opleiden van rondleiders. De Pilot Training interactief rondleiden voor vrijwilligers werd eerst uitgevoerd bij Landhuis Oud Amelisweerd in mei, waar enthousiast werd gereageerd. Vervolgens is een vertaling gemaakt naar bredere inzet voor andere streekmusea. Deze manier van rondleiden zorgt ervoor dat verschillende bezoekers tijdens een rondleiding door de afwisseling en interactie geïnteresseerd raken en blijven. Daarnaast werd de cursus 'Expeditie Nieuwe Gezichten' door het LEU gelanceerd. Een cursus waarmee musea en andere erfgoedorganisaties handvatten kregen om nieuwe vrijwilligers te werven, en ook meteen te werken aan het diverser maken van de vrijwilligersgroep. Het doel van de cursus is om tijdens het werven van vrijwilligers ook oog te hebben voor diversiteit, om echt ruimte te maken voor nieuwe gezichten in je organisatie.

3. Een compleet en zichtbaar Verhaal van Utrecht

Uit het beleidskader over de rol van de provincie: "Via onze partners Landschap Erfgoed Utrecht (LEU) en Het Utrechts Archief, kunnen we de musea ondersteuning en advies bieden op het gebied digitaal publieksbereik. We blijven UtrechtAltijd inzetten als verhalenplatform, met steeds meer toegang tot verschillende collecties van de musea. We willen UtrechtAltijd niet alleen inzetten om bezoekers te informeren, maar ook juist om bezoekers te activeren, bijvoorbeeld door mee te doen aan één van de activiteiten van de musea, maar ook om herhaalbezoek aan de musea te stimuleren. Daartoe zullen we in overleg treden met LEU. We zorgen ervoor dat de streekmusea worden meegenomen in provinciale marketingcampagnes door Visit Utrecht Region en aansluiten bij wandel- en fietsroutes in de omgeving. We dragen financieel bij aan projecten in de buitenruimte om het Verhaal van Utrecht zichtbaar te maken buiten het museum."

De provincie Utrecht zet zich in om onze provinciale geschiedenis zo samenhangend mogelijk en compleet mogelijk te vertellen. Dit Verhaal van Utrecht kent vele vertellers! De streek- en kasteelmusea vertellen een groot deel van het gezamenlijke verhaal. De provincie stimuleert het publieksbereik van deze verhalen, zodat deze een zo groot mogelijk publiek bereiken. Tegelijkertijd zet de provincie zich in om het Verhaal van Utrecht beter zichtbaar te maken en om er steeds meer verhalen aan toe te voegen.

Het Verhaal van Utrecht vertellen met UtrechtAltijd

UtrechtAltijd is de plek waar alle erfgoed-verhalen uit de provincie Utrecht samenkomen. Het nieuwe museumbeleid inspireerde de redactie van UtrechtAltijd tot een (permanente) publiekscampagne rond '[Het verhaal van Utrecht](#)'. Zo is op [UtrechtAltijd.nl](#) een speciale *longread* gepubliceerd over de geschiedenis van Utrecht van de "prehistorie tot eergisteren"; een wikipedia-achtig overzichtsverhaal met verwijzingen naar bijzondere, regionale geschiedenisverhalen. Op de socials wordt via het delen van verhalen elke maand een tijdperk uitgelicht. Op de corporate website en socials van Landschap Erfgoed Utrecht kwam het verhaal van Utrecht ook volop aan bod onder de titel "Het verhaal van Utrecht maken we samen!".

Digitalisering collecties musea

Achter de schermen is er door de digitaal-erfgoed coaches van Landschap Erfgoed Utrecht gewerkt aan het koppelen van nieuwe deelcollecties op de collectie-omgeving van UtrechtAltijd. In 2023 gaat UtrechtAltijd via Collectie Nederland meerdere Utrechtse deelcollecties binnenhalen van Museum Flehite, Centraal Museum, Huis Doorn, Nationaal Militair Museum, Catharijneconvent en het Glasmuseum. Naast de reguliere ondersteuning van de musea worden vanuit het Steunpunt Digitalisering bij Landschap Erfgoed Utrecht regelmatig individuele adviesgesprekken gevoerd met de streekmusea, met betrekking tot het houdbaar, zichtbaar en bruikbaar maken van hun erfgoedcollecties. Zo zijn er workshops 'Zelfscan digitalisering' en 'Informatieplanner' ontwikkeld én is er een Eenmeting uitgevoerd naar de stand van zaken qua digitalisering als vervolg op de Nulmeting uit 2020. De rapportages hiervan zijn teruggekoppeld aan het museumnetwerk. Al deze inspanningen zorgen voor een betere online en offline zichtbaarheid van de streekmusea en daarmee de ook de zichtbaarheid van 'Het verhaal van Utrecht'.

Opdracht Tales of Culture, gezamenlijke verhalen app

Er zijn enorm veel apps en toepassingen voor musea beschikbaar om meer informatie te geven over collectiestukken. Amersfoort in C had ervaring met [Tales of Culture](#) en vroeg of dat niet een app was die de Utrechtse musea ook aangeboden konden krijgen. De musea die geïnteresseerd waren hebben een presentatie gehad van het bedrijf achter Tales of Culture, MIC. Daarna is een uitvraag gedaan door de provincie welke musea er serieus geïnteresseerd waren in het inzetten van deze web-based app. Dat waren er uiteindelijk tien van de destijds ca 40 musea, een kwart dus. De provincie heeft vervolgens een abonnement afgesloten voor deze tien musea voor de jaren 2022 en 2023. De aangemelde musea worden door MIC geholpen met de eerste verhalen in de app, maar daarna moeten de musea zelf de verhalen, filmpjes en audio gaan plaatsen. Het voordeel van deze toepassing is dat de verhalen van de musea ook aan elkaar kunnen worden verbonden. Als je naar een schilderij met een bepaald thema kijkt in Rhenen, kan je ook kijken of er meerdere schilderijen met dit thema in de Utrechtse musea hangen. Aangezien de meeste musea nog maar net begonnen zijn met deze toepassing, is zo'n gezamenlijk verhaal nog niet gestart, maar dat is wel het idee voor in de toekomst. Het project is inmiddels afgesloten. Er bleken uiteindelijk te weinig musea zich aangesloten te hebben om er echt samenhang in te kunnen krijgen. Het project vroeg uiteindelijk toch te veel tijd van de musea, die wellicht ook niet meteen de meerwaarde voor hun eigen museum zagen. De musea die wel de toepassing willen gebruiken kunnen de komende jaren nog gebruik maken van een gereduceerd abonnement.

Samenwerking Het Utrechts Archief

Op dit moment is het nog nu toe nog niet gelukt om een project te starten waarbij Het Utrechts Archief ondersteunend of aanjager kan zijn. De gesprekken over kansen en mogelijkheden worden echter samen voortgezet. Wel is samen met Het Utrechts Archief een netwerkbijeenkomst georganiseerd over 'Het verhaal van Utrecht', specifiek over de verhalen rondom de Stichtse Landbrief en ons Koloniaal Slavernijverleden.

Besteding middelen

Voor de jaren 2022 tot en met 2025 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld om het beleidskader uit te voeren (per jaar €500.000,- in totaal €2.000.000,-). Deze middelen zijn ingezet voor het verlenen van subsidies op het gebied van vernieuwing van de musea en voor het verlenen van opdrachten op het gebied van o.a. marketing, netwerkondersteuning en zichtbaarheid van de collectie. Het totale bedrag aan verleende subsidies van 2022 tot en met 2024 is €1.409.000. Het totale bedrag aan opdrachten in diezelfde periode is €256.000,-. Er heeft dus een (kleine) overbesteding (€165.000,-) plaatsgevonden in de afgelopen drie jaar.

Monitoring

Bij de doelen van het beleid zijn de volgende prestatie-indicatoren opgesteld, voor de beleidsperiode 2021-2025:

Prestatie indicatoren	Stand 4 ^e kwart 2024
Van tien musea wordt de presentatie vernieuwd, met aandacht voor nieuwe verhalen van nieuwe gemeenschappen binnen de streek	9
Er worden tien (samenwerkings-)projecten uitgevoerd gericht op publieksverbreding en publieksgerichte digitalisering	8
Het totale publieksbereik van de streek- en kasteelmusea) zal in 2025 met 15% zijn gestegen ten opzichte van 2019	Volledige cijfers moeten nog worden opgehaald, maar tussentijdse cijfers geven een gemiddelde stijging van 17% weer tussen 2022-2023
Er zijn met drie nieuwe gemeenschappen binnen de streek nieuwe verhalen verzameld	3
Er zijn drie nieuwe projecten gestart op het gebied van immaterieel erfgoed;	2
Er is een gezamenlijke marketingcampagne gestart om het publieksbereik van de musea te vergroten	ja